

Raadsinformatiebrief

Datum	16 juni 2020	Zaaknummer	1948326264
		Portefeuille	Werk, jeugd en cultuur M.H.B. Roozendaal
Onderwerp	Nieuwe Wet Inburgering 2021		

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

Nieuwe Wet Inburgering 2021

Aanleiding

Het onderwerp Wet Inburgering 2021 stond gepland voor de beeldvormende avond van 2 april jl. Vanwege maatregelen als gevolg van het Coronavirus is deze bijeenkomst komen te vervallen. In deze raadsinformatiebrief nemen we u mee in de ontwikkelingen rondom de nieuwe Wet Inburgering.

Waarom verandert de Wet inburgering?

In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is de Wet Inburgering 2013 geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat het huidige stelsel niet voldoet. Inburgeraars doen te lang over hun inburgering en het stelsel prikkelt onvoldoende om op het hoogst mogelijke niveau de Nederlandse taal te leren.

Wet Inburgering 2021

Gemeenten worden per 1 juli 2021 weer verantwoordelijk voor de nieuwe Wet Inburgering. Bij de nieuwe wetgeving krijgen gemeenten een centrale regierol bij de begeleiding van inburgeraars. Ook zijn gemeenten verantwoordelijk om een sluitend inburgeringsaanbod te doen.

Brede intake

De nieuwe wet zet in op een doorlopende lijn vanuit het asielzoekerscentrum. Met taal vanaf dag één en het programma "Voorbereiding op de inburgering" wordt hier in het asielzoekerscentrum mee begonnen. De regierol van de gemeenten begint met een brede intake die inzicht geeft in de startpositie en ontwikkelingsmogelijkheden van de inburgeraar. Beide aspecten worden in een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) opgenomen.

Inburgeringstraject

De wet Inburgering moet er mede voor zorgen dat inburgeraars zo snel mogelijk meedoen in de samenleving. Ze leren de taal en worden richting werk geactiveerd. Prioriteit ligt bij het bereiken van sociale, financiële en economische zelfredzaamheid. Er wordt stevig ingezet op duale trajecten. Leren en participeren gaan hand in hand.

In het nieuwe inburgeringsstelsel is de inburgering vormgegeven in drie leerroutes. Elke nieuwkomer volgt de route die het beste aansluit bij zijn capaciteiten en mogelijkheden. De leerroute wordt vastgesteld met een leerbaarheidstoets. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inkoop van de leerroutes. De leerroutes zijn als volgt beschreven:

- **De B1- route:** gericht op het behalen van taalniveau op B1-niveau.
- **De onderwijsroute;** tot 28 jaar, gericht op doorstroom naar regulier onderwijs
- **De zelfredzaamheidsroute (Z-route);** voor inburgeraars voor wie de onderwijs- of B1-route niet haalbaar is. De route richt zich op maximaal kunnen participeren binnen de samenleving.

Gemeenten moeten naast aanbod van de drie leerroutes ook het participatieverklaringstraject (PVT) en de Module Arbeidsmarkt & Participatie (MAP) aanbieden. Via het Participatieverklaringstraject (PVT) maakt de nieuwkomer kennis met de Nederlandse kernwaarden; vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie. Het traject wordt afgesloten met het ondertekenen van de participatieverklaring. Met de ondertekening tonen nieuwkomers hun betrokkenheid bij de Nederlandse samenleving en hun bereidheid om daar actief aan bij te dragen. Het participatieverklaringstraject wordt aangevuld met een lokale component, waarin de nieuwkomer kennis maakt met de gemeente.

Binnen de module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) staat participatie op de arbeidsmarkt centraal. Met deze module brengen we de competenties en arbeidskansen in kaart van de inburgeraar. Dit wordt gecombineerd met het opdoen van praktische ervaring op de (lokale) arbeidsmarkt.

(Financieel) ontzorgen

Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk meedoen. Zorgen over de financiële positie kan de nieuwkomer afleiden. Te weinig kennis over de rechten en plichten in het Nederlandse stelsel kan tot financiële problemen leiden. Gemeenten krijgen daarom de taak om alle (bijstandsgerechtigde) nieuwkomers 6 maanden financieel te ontzorgen en de nieuwkomers te begeleiden naar financiële zelfredzaamheid.

Daarnaast bieden we de nieuwkomer ook maatschappelijke begeleiding. De begeleiding bestaat uit praktische hulp bij het regelen van voorzieningen zoals wonen, zorg, werk en/of onderwijs en kennismaking met de lokale samenleving.

Pilots Wet Inburgering 2021

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) ondersteunt gemeenten bij de voorbereiding op de nieuwe wet, onder andere door het organiseren van pilotprogramma's. Met deze pilots kunnen gemeenten experimenteren met de komst van de nieuwe wet en als landelijk voorbeeld dienen.

De gemeente Meierijstad neemt samen met de gemeenten Boxtel, Haaren en Sint-Michielsgestel en de WSD deel aan de pilot vrouwelijke nareizigers en gezinsmigranten. Uitgangspunten van de pilot is: Samen mét de vrouwen in plaats van over de vrouwen. Zowel bij de voorbereiding als de uitvoering van de aanpak zijn de vrouwen zelf nauw betrokken. De aanpak is mede ontwikkeld met de input van migrantenvrouwen zelf: waar lopen zij tegen aan, wat hebben ze nodig. Zij hebben een duidelijke stem in het geheel. Ook zetten wij rolmodellen uit de eigen groep in als coach. In de bijlage treft u de eerste tussenrapportage.

Lokale voorbereiding

De relatief beperkte omvang van nieuwkomers en de noodzakelijke diversiteit van het te realiseren inburgeringsaanbod vereist samenwerking op (sub)regionaal niveau. We werken samen met de gemeenten in de arbeidsmarktregio Noordoost Brabant om de inburgeringswet vorm te geven. Het uitgangspunt voor de regionale samenwerking is dan ook: lokaal wat kan, regionaal wat effectief en efficiënt is.

Strategische visie sociaal domein

Zoals vastgesteld in de Visie en in het beleidskader sociaal domein wil gemeente Meierijstad nieuwkomers zo snel mogelijk laten meedoen. We kiezen voor een parallelle en integrale aanpak waarbij zowel 1) huisvesting; 2) taal & inburgering; 3) maatschappelijke participatie; 4) onderwijs; 5) werk, inkomen en ondernemerschap; en 6) welzijn en gezondheid centraal staan.

Om de integrale aanpak en nieuwe wet Inburgering vorm te geven is een Regisseur nieuwkomers aangesteld. De regisseur zorgt voor een goede start vanuit de opvang, houdt contact met de maatschappelijke begeleider en is vanuit de gemeente eerste contactpersoon voor de nieuwkomer met betrekking tot vragen. De regisseur heeft een brede aanpak en focust zich ook op het gezin. Alle factoren die negatieve invloed kunnen hebben op de integratie worden opgepakt door de regisseur. De resultaten worden in het najaar toegelicht.

Experimenteren inburgeringstrajecten

In het huidige stelsel zien we dat niet-gealfabetiseerde of laaggeletterde nieuwkomers buiten de boot vielen. Deze groep wordt vaak ontheven van de inburgering. Mede daardoor zijn we eind 2018 samen met IBN en Vluchtelingenwerk gaan experimenteren met het vormgeven van een duaal traject wat aansluit bij de behoefte van de inburgeraar. Een integraal aanbod van maatschappelijke begeleiding, taal en werk. De eerste resultaten van de pilot laten zien dat een integraal aanbod het leren van de taal versnelt.

Financieel ontzorgen

Om nieuwkomers financieel zelfredzaam te maken is dit jaar Vluchtelingenwerk Meierijstad gestart met de cursus Eurowijzer. Een nieuwkomer krijgt in deze cursus groeps- en individuele begeleiding bij het maken van een budgetoverzicht, voeren van een thuisadministratie, omgaan met digitale financiën en kennis opdoen. Dit is aanvullend op de begeleiding die nieuwkomers al ontvingen.

Participatie

Het actief betrekken van nieuwkomers is een belangrijk onderdeel bij het vormen van beleid. Nieuwkomers fungeren als gesprekspartners bij het ontwikkelen van beleid, producten of diensten. We zijn regelmatig in gesprek met nieuwkomers. Mede daardoor is ter voorbereiding op de nieuwe Wet Inburgering gestart met het ontwikkelen van een klankbordgroep van nieuwkomers. Door de Corona maatregelen ligt dit momenteel stil en wordt gekeken hoe dit opgepakt kan worden.

We zijn ook in gesprek met lokale partners in het sociaal domein. In november 2019 is er een startbijeenkomst geweest met lokale partners waarin we input hebben opgehaald voor de Wet Inburgering 2021. De komende tijd gaan we dit verder uitwerken met partners. De Adviesraad Sociaal Domein is sinds de bekendmaking Wet Inburgering 2021 nauw betrokken. Ook zijn er gesprekken geweest met het POM over de integratie van nieuwkomers.

Communicatie

Over de gevolgen van de nieuwe wet Inburgering zijn we via de daarvoor aangewezen organisaties en sleutelfiguren in gesprek. Positieve verhalen over betrokkenheid en bereikte resultaten van de mensen uit de pilot gaan we in lokale media delen in een verhalenreeks. Ook zetten we hiervoor de sociale media in.

Duurzaamheid

Zoals vastgesteld in de strategische visie Sociaal Domein wil gemeente Meierijstad nieuwkomers zo snel mogelijk integreren in de samenleving met een duurzaam resultaat.

Financiën

Door de nieuwe Inburgeringswet worden veel taken overgedragen aan gemeenten. Gemeenten maakten zich zorgen of de wet inhoudelijk en financieel uitvoerbaar was. Eind 2019 heeft een onafhankelijk onderzoek in opdracht van VNG én SZW uitgewezen dat er structureel 197 miljoen nodig is om de wet Inburgering uit te voeren. Dat is 42,3 miljoen meer dan het Ministerie had gepland.

April jl. is er overeenstemming bereikt tussen SZW en de VNG over de invulling van de nieuwe wet Inburgering. Er komt structureel € 35,2 miljoen extra beschikbaar. Naast de structurele middelen stelt SZW ook eenmalig € 36,5 miljoen beschikbaar voor de invoeringskosten van gemeenten voor het nieuwe stelsel. Voor gemeente Meierijstad gaat het om de volgende bedragen:

	2020	2021	2022	2023 en verder
Incidentele invoeringskosten	€ 160.885	-	-	-
Structurele uitvoeringskosten	-	€111.512	€247.839	€272.653

De kosten die hierboven genoemd worden zijn gebaseerd op de uitvoeringskosten om de Wet Inburgering goed te kunnen uitvoeren. Nog onduidelijk blijft wel hoeveel gemeenten ontvangen voor de programmakosten van de inburgering. Het gaat hierom de kosten per inburgeringstraject. Deze worden op een later moment bekend gemaakt. Het is nog niet duidelijk wanneer dit gaat gebeuren.

Planning

Aanvankelijk zou de nieuwe wet op 1 januari 2021 ingaan, mede door de onduidelijke wettelijke en financiële kaders is maart jl. besloten dat de wet uitgesteld wordt tot 1 juli 2021. Het ministerie verwacht de wet voor het zomerreces in consultatie te brengen.

De insteek van de beeldvormende avond in april jl. was om vroegtijdig informatie op te halen bij u als Raad. Vanwege maatregelen als gevolg van het Coronavirus is deze bijeenkomst komen te vervallen. Samen met lokale partners en nieuwkomers geven we de eerste contouren weer. In het najaar zult u als Raad in een beeldvormende avond geïnformeerd worden over de definitieve wet, de lokale implementatie en de resultaten/voortgang projecten. Ook kunt u op deze avond als Raad input leveren voor de beleidsnota Inburgering. Het voornemen is om in het eerste kwartaal 2021 de beleidsnota en verordening Inburgering 2021 voor te leggen aan u als Raad.

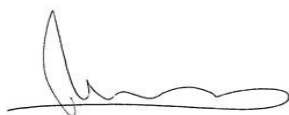
Bijlage(n)

1. Tussenevaluatie pilot vrouwelijke nareizigers en gezinsmigranten.

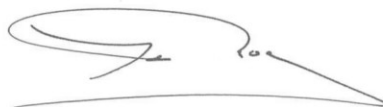
Ter inzage documenten

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad
De secretaris,

De burgemeester,

drs. M.G.C. Wilms-Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij